nowa era

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

IMIĘ I NAZWISKO *

* nieobowiązkowe

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z NOWĄ ERĄ

GEOGRAFIA – POZIOM ROZSZERZONY

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera **23** strony (zadania **1–35**) oraz barwny materiał źródłowy (strony **I–IV**). Ewentualny brak stron zgłoś nauczycielowi nadzorującemu egzamin.
2. Odpowiedzi do każdego zadania zapisz w miejscu do tego przeznaczonym.
3. W rozwiązaniach zadań rachunkowych przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku oraz pamiętaj o podaniu jednostek.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Podczas egzaminu możesz korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora prostego.
8. Na tej stronie wpisz swój kod oraz imię i nazwisko.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla osoby sprawdzającej.

STYCZEŃ 2018

Czas pracy: 180 minut

Liczba punktów do uzyskania: 60

Copyright by Nowa Era Sp. z o.o.

Wskazane zadania wykonaj na podstawie barwnego materiału źródłowego.

Zadania od 1. do 8. rozwiąż, korzystając z barwnej mapy szczegółowej części Beskidu Sądeckiego (strona I barwnego materiału źródłowego).

Zadanie 1. (0–1)

Zadanie wykonaj na podstawie barwnej mapy szczegółowej (strona I barwnego materiału źródłowego) oraz fotografii przedstawiającej widok na Górę Parkową (C8; strona II barwnego materiału źródłowego). Literą X oznaczono na fotografii trasę kolei linowo-terenowej.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Obiektyw aparatu podczas wykonywania fotografii był zwrócony w kierunku

A. północno-zachodnim.

B. północno-wschodnim.

C. południowo-zachodnim.

D. południowo-wschodnim.

Zadanie 2. (0–1)

W tabeli podano wartość azymutu i odległość w terenie w linii prostej wyznaczone od punktu widokowego na Górze Krzyżowej (B6) do jednego ze szczytów.

Na podstawie wartości azymutu i odległości w terenie odszukaj ten szczyt na mapie. Wpisz jego nazwę do tabeli.

Wartość azymutu	Odległość w terenie	Nazwa szczytu
303°	3750 m	

Zadanie 3. (0–2)

Ze względu na budowę wyciągu narciarskiego i trasy zjazdowej na stoku Jaworzyny wycięto las na obszarze, który na mapie ma kształt prostokąta o wymiarach 3 mm x 25 mm.

Oblicz, jaką powierzchnię w terenie zajmuje obszar wyciętego lasu. Zapisz obliczenia. Wynik podaj w hektarach.

Obliczenia:

Powierzchnia wyciętego lasu wynosi w terenie ..... ha.

Zadanie 4. (0–1)

Tylicz i Słotwiny są ośrodkami narciarskimi.

Podaj dwie różnice w infrastrukturze turystycznej sprzyjającej uprawianiu narciarstwa w tych ośrodkach.

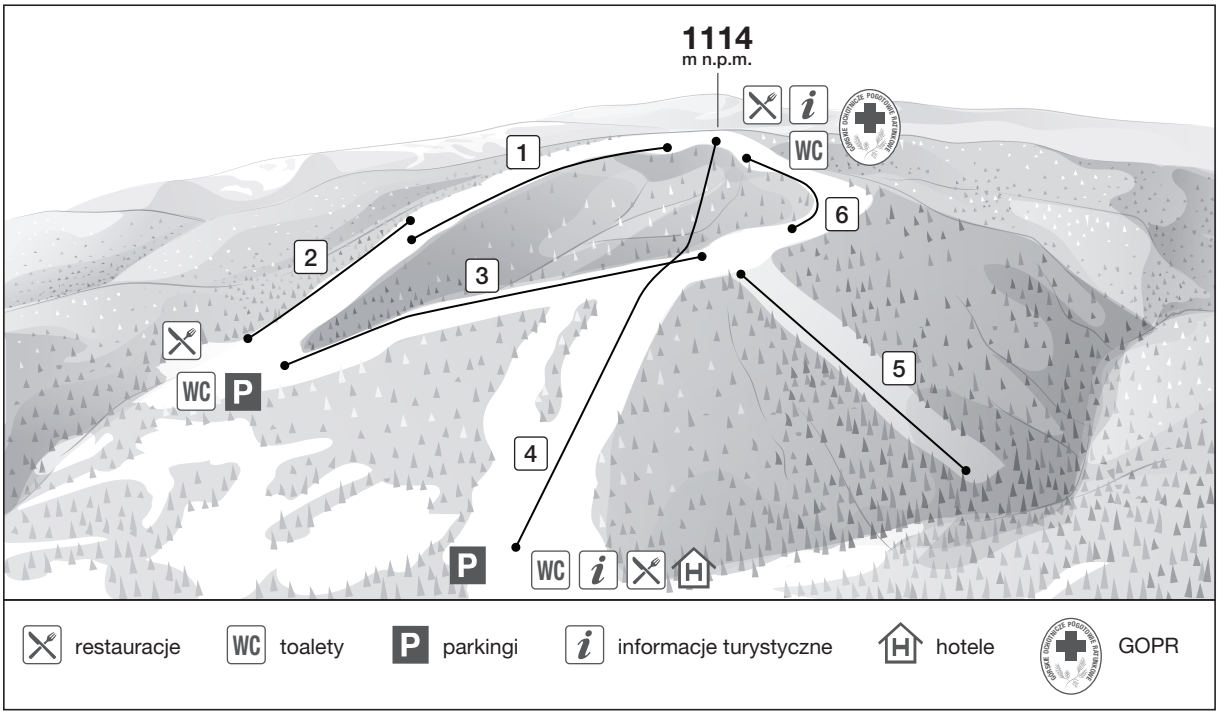
1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 5. (0–1)
Na rysunku numerami 1–6 oznaczono wybrane wyciągi narciarskie i kolej linową na jedną z gór znajdujących się w okolicach Krynicy-Zdroju.

Zapisz nazwy rodzajów wyciągu (wyciąg krzesełkowy/wyciąg orczykowy) lub rodzajów kolei linowej (kolej terenowa/kolej gondolowa) oznaczonych na rysunku numerami 2 i 4.

2. .....

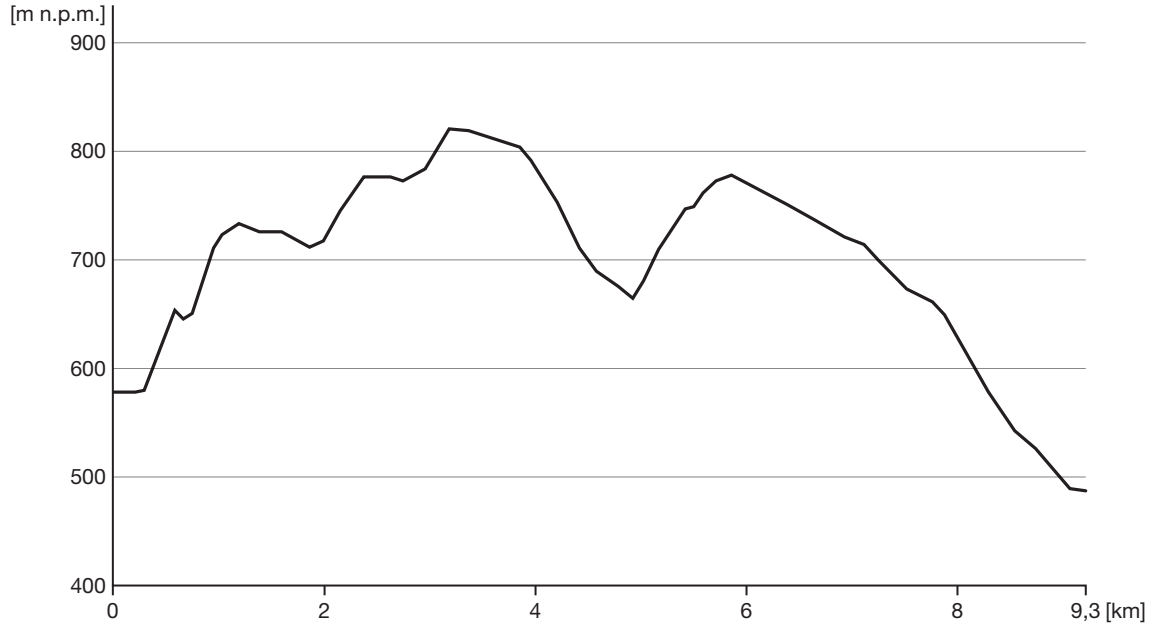
4. .....

Zadanie 6. (0–1)
Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Różnica wysokości między dolną a górną stacją wyciągu orczykowego na Wielki Łazek (E4, E5) wynosi ponad 200 m.	P	F
2.	Niebieski szlak turystyczny na odcinku między górą Bradowiec (E9) a górą Szalone (C9) biegnie wzdłuż działu wodnego.	P	F
3.	Niebieski szlak z Przysłopu (A4) na Runek (A2) wiedzie cały czas pod górę.	P	F

Wypełnia sprawdzający	**Nr zadania**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
	Maks. liczba pkt	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**1**
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 7. (0–1)
Na rysunku przedstawiono profil topograficzny terenu wykonany wzdłuż fragmentu szlaku turystycznego, którym wędrował turysta.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.
Turysta wędrował z Krynicy-Zdroju
A. niebieskim szlakiem na górę Runek (A2).
B. czerwonym szlakiem na szczyt Jaworzyny (B3).
C. niebieskim szlakiem do miejscowości Powroźnik (E7).
D. czerwonym szlakiem do miejscowości Mochnaczka Niżna (A10).

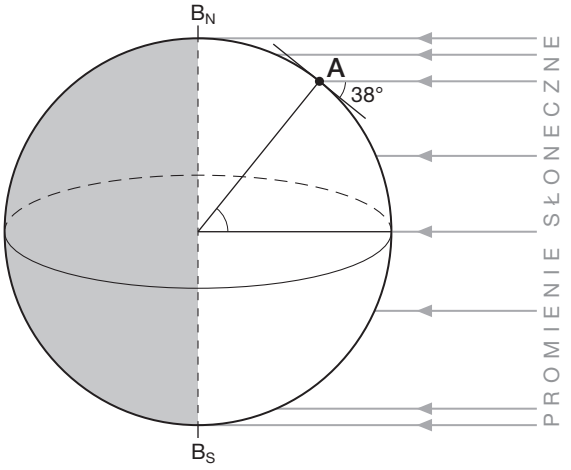
Zadanie 8. (0–1)
Czarny Potok uchodzi do Kryniczanki w Krynicy-Wsi (D7), a Szczawiczny Potok – w Szczawicznym (E7).
Podaj dwie różnice między Szczawicznym Potokiem a Czarnym Potokiem.

1. .....
.....
2. .....
.....

Zadanie 9. (0–1)
Pewnego dnia zmierzono wysokość Gwiazdy Polarnej nad horyzontem i wysokość górowania Słońca nad horyzontem w miejscu X. Gwiazda Polarna znajdowała się wtedy na wysokości 35°, a Słońce górowało na wysokości 55°.
Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.
Miejsce X znajduje się na półkuli **A/B**, a pomiarów dokonano w **C/D**.

A. północnej
B. południowej
C. marcu
D. czerwcu

Zadanie 10. (0–2)
Na rysunku podano wysokość górowania Słońca w punkcie A w pierwszych dniach dwóch astronomicznych pór roku.

Podaj daty, w których Słońce góruje na wysokości przedstawionej na rysunku. Następnie oblicz szerokość geograficzną punktu A. Zapisz obliczenia.

Słońce góruje na wysokości przedstawionej na rysunku w dniach ..... i ..... .

Obliczenia:

Szerokość geograficzna punktu A wynosi ..... .

Zadanie 11. (0–1)
Zadanie wykonaj na podstawie fotografii, na której przedstawiono zjawisko przyrodnicze obserwowane z powierzchni Ziemi (strona II barwnego materiału źródłowego).

Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

Zjawisko, które przedstawiono na fotografii, występuje przede wszystkim na obszarach **A/B** i jest konsekwencją **C/D**.

A. okołobiegunowych

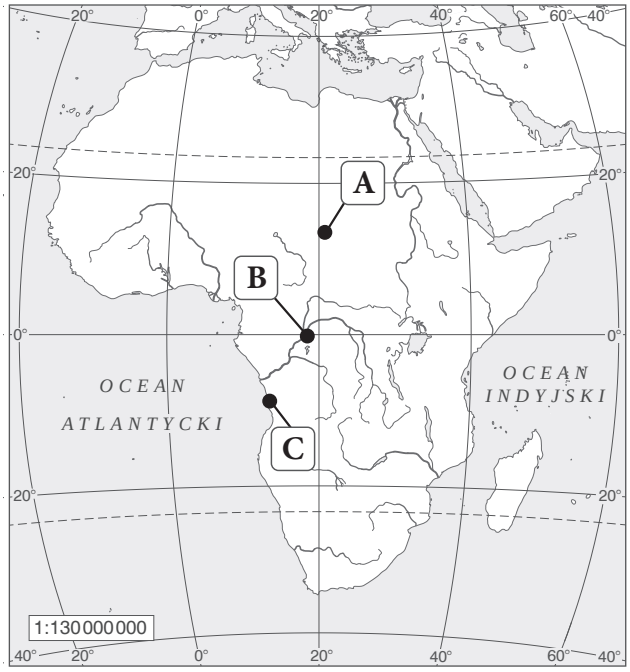
B. międzyzwrotnikowych

C. oświetlania przez Księżyc lodowych chmur piętra wysokiego

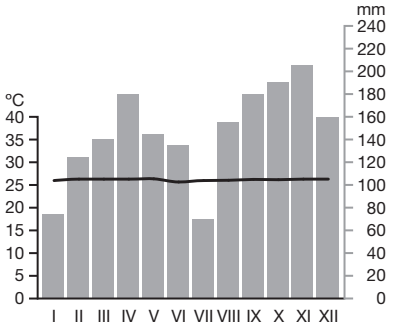
D. obecności cząstek wiatru słonecznego w górnych warstwach atmosfery

Wypełnia sprawdzający	**Nr zadania**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
	Maks. liczba pkt	**1**	**1**	**1**	**2**	**1**
	Uzyskana liczba pkt					

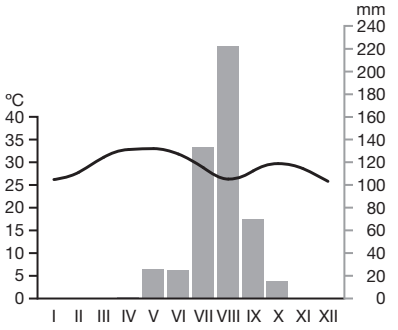
Zadanie 12. (0–1)
Na poniższej mapie literami A–C oznaczono wybrane stacje meteorologiczne. Klimatogramy, które sporządzono dla tych stacji, oznaczono numerami 1–3.

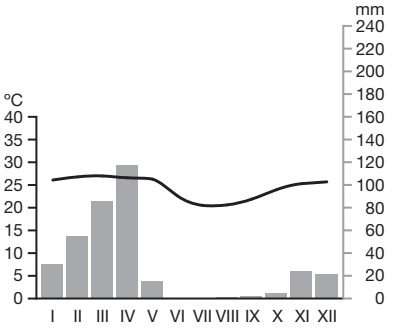

1.

2.

3.

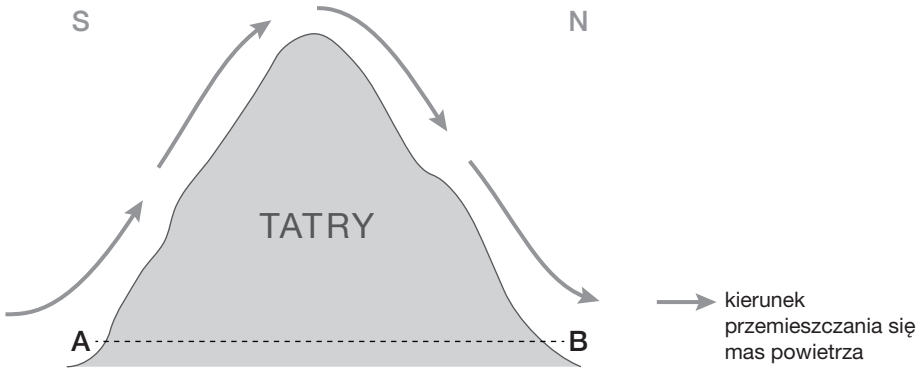

temperatura powietrza — opady atmosferyczne

Na podstawie: B. Pydziński, S. Zając, *Klimatologia w szkole*, s. 124, 126, 127.

Przyporządkuj każdej z podanych stacji meteorologicznych właściwy klimatogram. W tym celu wpisz do tabeli odpowiednie numery.

Stacja meteorologiczna (litera na mapie)	Wysokość stacji meteorologicznej (w m n.p.m.)	Numer klimatogramu
B	328	
C	51	

Zadanie 13.
Na rysunku przedstawiono sytuację, w której powstaje wiatr halny.

Zadanie 13.1. (0–1)
Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Ciśnienie atmosferyczne po północnej stronie Tatr jest wyższe niż po stronie południowej.	P	F
2.	Wiatr halny wieje po południowej stronie Tatr.	P	F
3.	Opady atmosferyczne występują po południowej stronie Tatr.	P	F

Zadanie 13.2. (0–1)
Wyjaśnij, dlaczego temperatura powietrza w miejscu oznaczonym na rysunku literą B jest wyższa niż w miejscu oznaczonym literą A.

.....

.....

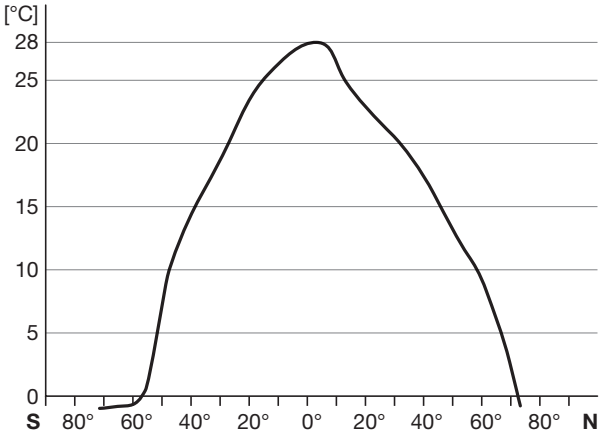
.....

Zadanie 13.3. (0–2)
Podaj cztery przykłady wpływu halnego na życie mieszkańców Tatr i Podhala oraz na gospodarkę tego regionu.

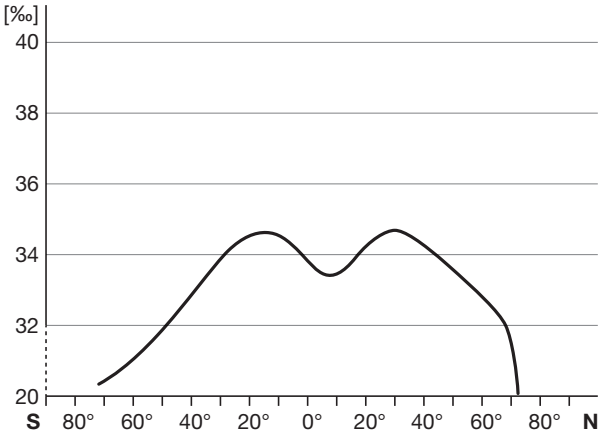
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

Wypełnia sprawdzający	**Nr zadania**	**12**	**13.1**	**13.2**	**13.3**
	Maks. liczba pkt	**1**	**1**	**1**	**2**
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 14.
Na wykresach przedstawiono wartości temperatury i zasolenia wód powierzchniowych Oceanu Atlantyckiego w różnych szerokościach geograficznych wzdłuż południka 20°E.

Temperatura wód powierzchniowych

Zasolenie wód powierzchniowych

Zadanie 14.1. (0–1)
Sformułuj zależność zachodzącą między temperaturą morskich wód powierzchniowych a ich zasoleniem w umiarkowanych szerokościach geograficznych.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14.2. (0–2)
Ustal, na których obszarach Oceanu Atlantyckiego zasolenie wód jest mniejsze: na tych, które znajdują się w umiarkowanych szerokościach geograficznych, czy na położonych w zwrotnikowych szerokościach geograficznych. Uzupełnij zdanie jednym z określeń podanych w nawiasie, a następnie podaj dwie przyczyny mniejszego zasolenia wód wskazanych przez Ciebie obszarów.

Zasolenie wód Oceanu Atlantyckiego jest mniejsze na obszarach położonych w (*umiarkowanych*/*zwrotnikowych*) ..... szerokościach geograficznych.

Przyczyny:

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 15. (0–2)
W tabeli przedstawiono wybrane informacje o najdłuższych rzekach Afryki i Azji.

Rzeka	Dorzecze (tys. km²)	Długość (km)	Średni roczny przepływ przy ujściu (m³/s)
Nil	2 881	6 484	1 584
Jangcy	1 970	5 800	35 000

Podaj dwie różnice między dorzeczem Nilu a dorzeczem Jangcy powodujące, że te rzeki mają inne średnie roczne przepływy przy ujściach.

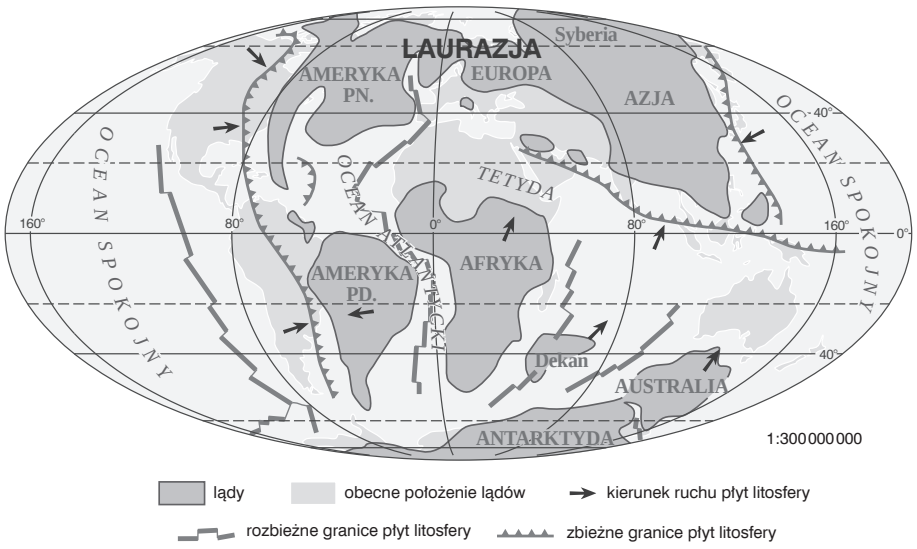
1. .....

.....

2. .....

.....

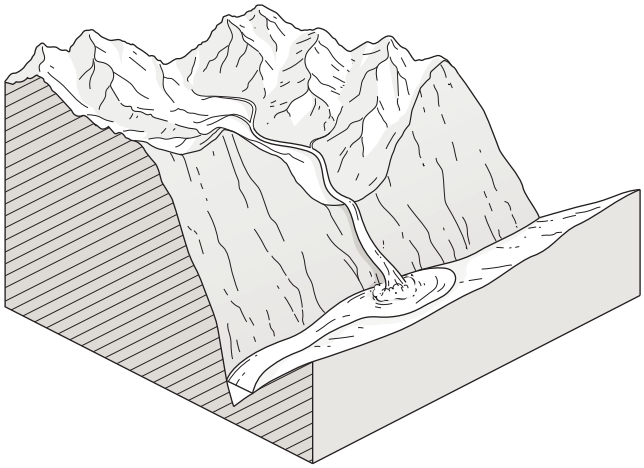
Zadanie 16. (0–1)
Na mapie przedstawiono rozmieszczenie kontynentów i oceanów w jednej z er geologicznych.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.
Na mapie zaznaczono kierunki ruchów płyt litosfery. W wyniku tych ruchów powstały między innymi
A. Góry Skaliste, Ural, Wielkie Góry Wododziałowe.
B. Harz, Pireneje, Wielkie Góry Wododziałowe.
C. Ałtaj, Appalachy, Karpaty.
D. Alpy, Andy, Himalaje.

Wypełnia sprawdzający	Nr zadania	14.1	14.2	15	16
	Maks. liczba pkt	1	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 17. (0–1)
Na rysunku przedstawiono typy dolin charakterystyczne dla obszarów górskich.

Na podstawie rysunku i własnej wiedzy podaj dwie różnice między typową doliną rzeczną w górach a polodowcową doliną zawieszoną.

1. .....

.....

.....

2. .....

.....

.....

Zadanie 18. (0–2)
Zadanie wykonaj na podstawie barwnej fotografii przedstawiającej rzeźbę polodowcową charakterystyczną dla Pojezierza Suwalskiego. Literą X oznaczono formę rzeźby, która jest zbudowana z gliny zwałowej oraz z różnego rodzaju bloków skalnych i głazów (strona III barwnego materiału źródłowego).

Podaj nazwę formy rzeźby polodowcowej oznaczonej na fotografii literą X. Wyjaśnij, w jaki sposób powstają formy tego typu.

Nazwa formy rzeźby polodowcowej: ..... .

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

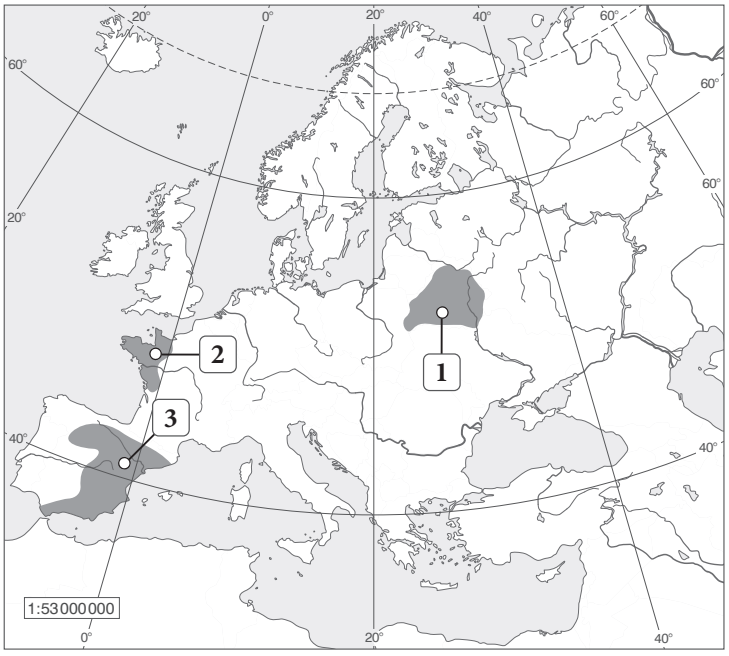
.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (0–1)
Na mapie numerami 1–3 oznaczono wybrane obszary, na których dominują określone typy gleb.

Przyporządkuj każdemu obszarowi dominujący na nim typ gleby. Wpisz do tabeli właściwe nazwy gleb wybrane spośród podanych.

Gleby: bielicowe, brunatne, cynamonowe, czarnoziemy, czerwonoziemy

Obszar (numer na mapie)	**Dominujący typ gleb**
1.	
2.	
3.	

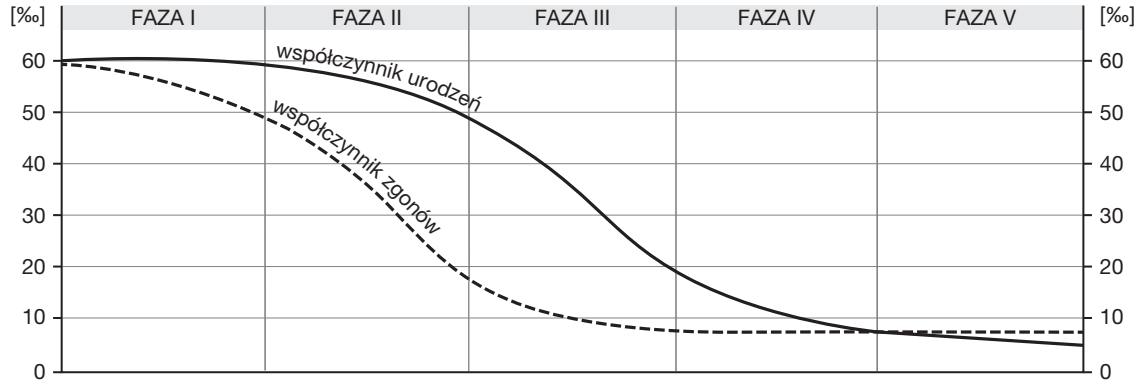
Zadanie 20. (0–1)
Dokończ zdanie – wybierz i zaznacz odpowiedź A albo B oraz jej uzasadnienie spośród odpowiedzi 1–3.

W krajobrazie sawanny dominują

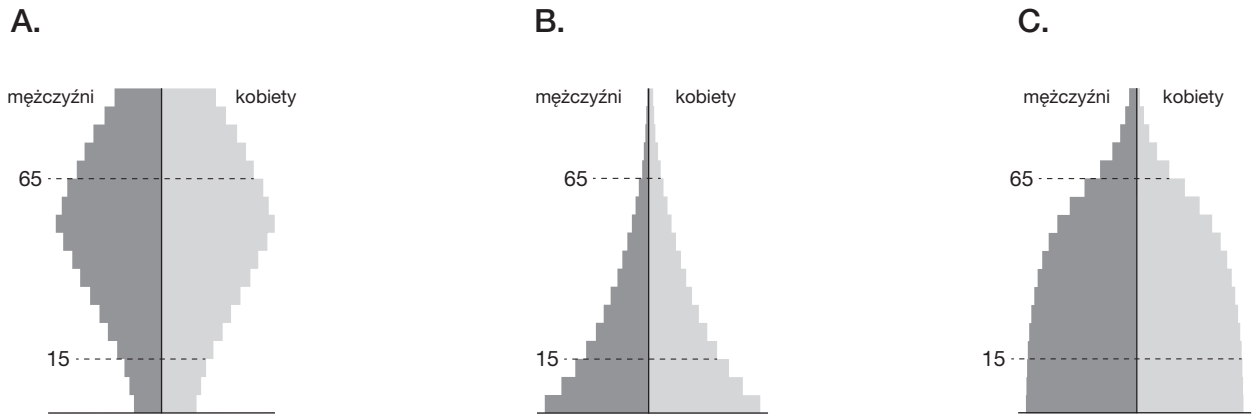
A.	wiecznie zielone twardolistne zarośla (oleandry, jałowce, mirty) oraz drzewa, takie jak dąb korkowy, sosna pinia,	ponieważ rośliny te przystosowały się do	1.	występowania pory suchej i pory deszczowej.
			2.	dużych dobowych amplitud temperatury powietrza.
B.	twardolistne sucholubne trawy oraz pojedyncze drzewa, głównie akacje o parasolowatym kształcie i baobaby,		3.	całorocznego niedoboru wody.

Wypełnia sprawdzający	**Nr zadania**	**17**	**18**	**19**	**20**
	Maks. liczba pkt	**1**	**2**	**1**	**1**
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 21.
Poniżej zamieszczono wykres przedstawiający model rozwoju demograficznego społeczeństw oraz piramidy płci i wieku charakterystyczne dla społeczeństw znajdujących się w II, III i V fazie rozwoju demograficznego.

Na podstawie: T. Rachwał, *Oblicza geografii 2. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony,* Warszawa 2016, s. 33.

Na podstawie: T. Rachwał, *Oblicza geografii 2. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony,* Warszawa 2016, s. 33.

Zadanie 21.1. (0–1)
Przyporządkuj każdej z piramid płci i wieku fazę rozwoju demograficznego społeczeństw, dla której jest ona charakterystyczna.

Piramida płci i wieku oznaczona literą A: ..... faza rozwoju demograficznego.

Piramida płci i wieku oznaczona literą B: ..... faza rozwoju demograficznego.

Piramida płci i wieku oznaczona literą C: ..... faza rozwoju demograficznego.

Zadanie 21.2. (0–2)
Podaj trzy cechy demograficzne, które odróżniają społeczeństwo o strukturze płci i wieku przedstawionej na piramidzie A od społeczeństwa o strukturze płci i wieku przedstawionej na piramidzie C.

1. .....

2. .....

3. .....

Zadanie 22. (0–1)
W tekście opisano współczesne problemy demograficzne Niemiec.

Od II wojny światowej do Niemiec przybyło około 50 mln imigrantów. Pierwszą ich falę, szacowaną na około 12 mln osób, stanowili rodowici Niemcy. Przybyli oni do kraju po II wojnie światowej z obszarów na wschodzie Europy, z których zostali wypędzeni. Kolejna fala imigrantów, która wystąpiła w latach 50. i 60. XX wieku, wynikała z dynamicznego rozwoju gospodarczego Niemiec Zachodnich (RFN – Republiki Federalnej Niemiec) i związanego z nim dużego wzrostu zapotrzebowania na pracowników. Początkowo rekrutowano ich z południowej Europy, jednak z czasem zaczęli przeważać Turcy, głównie mężczyźni.

Obecnie w Niemczech liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń o prawie 200 tys. rocznie i ten wskaźnik rośnie. Według niemieckich demografów bez imigrantów populacja kraju będzie maleć. Jednocześnie szacuje się, że aby utrzymać stałą liczbę rąk do pracy – osób finansujących emerytury coraz większej grupy ludzi w wieku poprodukcyjnym – Niemcy do 2050 roku będą musiały przyjmować około 0,5 mln imigrantów rocznie.

Na podstawie tekstu podaj dwa skutki społeczno-ekonomiczne, które mogą wystąpić w Niemczech w wyniku zaprzestania przyjmowania imigrantów przez ten kraj.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 23. (0–1)
Zadanie wykonaj na podstawie barwnej mapy, na której numerami 1–5 oznaczono obszary wybranych kręgów kulturowych wyodrębnionych na podstawie religijnego, językowego i etnicznego zróżnicowania ludności (strona III barwnego materiału źródłowego).

Uzupełnij tabelę. Wpisz obok każdej informacji numer odpowiadający kręgowi kulturowemu, którego ta informacja dotyczy.

	Informacja o kręgu kulturowym	**Krąg kulturowy (numer na mapie)**
A.	Religijność ludności tego kręgu kulturowego stanowi mieszaninę wierzeń rdzennej ludności, katolików i potomków afrykańskich niewolników.	
B.	Wyznawanie konfucjanizmu wiąże się ze zdyscyplinowaniem, z pracowitością i ze skłonnością do poświęceń, co wpływa na przyspieszenie rozwoju ekonomicznego.	
C.	Dominująca religia tego kręgu kulturowego uznaje poligamię. W tej religii spożywanie wieprzowiny i alkoholu jest zakazane.	

Wypełnia sprawdzający	**Nr zadania**	**21.1**	**21.2**	**22**	**23**
	Maks. liczba pkt	**1**	**2**	**1**	**1**
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 24. (0–1)
W tabeli podano wartości wybranych składowych miernika HDI dla kilku państw w 2015 roku.

Lp.	Dochód narodowy na osobę (w USD)	Oczekiwana długość trwania życia (w latach)	Państwo
1.	53 802	75,1	
2.	38 142	84,7	
3.	26 499	77,4	
4.	6 958	55,6	

Źródło: http://hdr.undp.org/en/2015-report/download [dostęp: 30.04.2017].

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli nazwy państw wybrane spośród podanych.

Polska, *Angola*, *Arabia Saudyjska*, *Japonia*, *Niger*

Zadanie 25. (0–2)
W tabeli przedstawiono wartości wskaźnika urbanizacji w wybranych państwach świata w 2014 roku.

Państwo	Wskaźnik urbanizacji (w %)
Brazylia	85
Dania	88
Etiopia	19
Kenia	25
Peru	78
Wielka Brytania	82

Źródło: https://esa.un.org/unpd/wup/Publications/Files/WUP2014-Highlights.pdf [dostęp: 30.04.2017].

Wymień nazwy dwóch państw, w których występuje urbanizacja pozorna, a następnie podaj bezpośrednią przyczynę i skutek tego zjawiska.

Nazwy państw:

1. …… 2. ……

Bezpośrednia przyczyna:

……

……

……

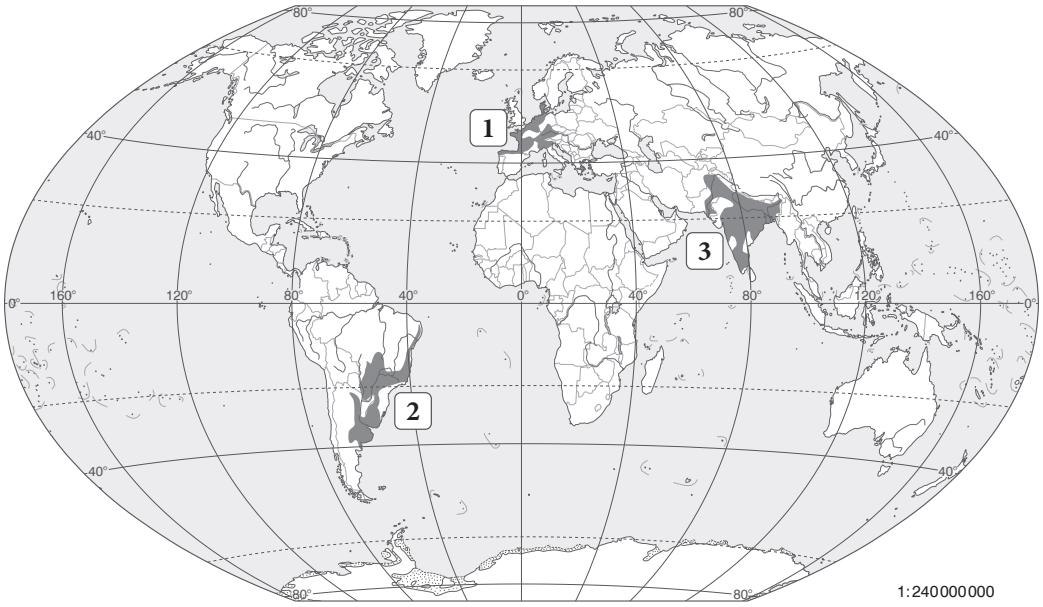
Skutek:

……

……

……

Zadanie 26.
Na mapie numerami 1–3 oznaczono wybrane obszary chowu bydła.

Na podstawie: T. Rachwał, *Oblicza geografii 2. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony,* Warszawa 2016, s. 139.

Zadanie 26.1. (0–1)
Przyporządkuj każdemu z podanych kierunków chowu bydła numer obszaru na mapie, na którym ten kierunek chowu dominuje.

Chów intensywny mleczny: ……

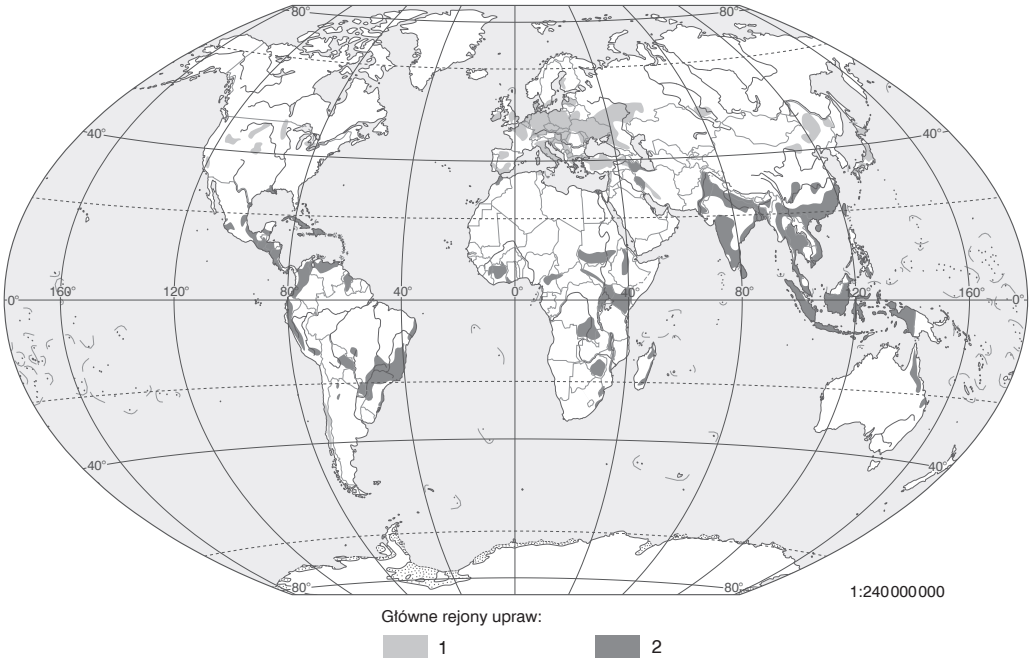
Chów ekstensywny mięsny: ……

Zadanie 26.2. (0–1)
Podaj dwie cechy odróżniające intensywny chów bydła od chowu ekstensywnego.

1. ……
……
……
……
2. ……
……
……
……

Wypełnia sprawdzający	Nr zadania	24	25	26.1	26.2
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 27. (0–2)
Na mapie zaznaczono obszary upraw dwóch roślin cukrodajnych.

Na podstawie: T. Rachwał, *Oblicza geografii 2. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony,* Warszawa 2016, s. 132.

Uzupełnij tabelę. Wpisz w odpowiednie rubryki nazwy roślin cukrodajnych oraz po trzy litery, którymi oznaczono informacje dotyczące tych roślin.

A. Jest rośliną wieloletnią.
B. Z tej rośliny uzyskuje się 2/3 światowej produkcji cukru.
C. Cukier z tej rośliny zaczęto otrzymywać dopiero w XIX wieku.
D. Ta roślina ma wymagania glebowe i klimatyczne podobne do pszenicy.
E. Największymi światowymi producentami tej rośliny są Australia, Brazylia i Rosja.
F. Uprawia się ją na południowych stokach gór, w klimacie zwrotnikowym i podzwrotnikowym.
G. Największymi światowymi producentami tej rośliny są: Francja, Stany Zjednoczone i Niemcy.
H. Jest uprawiana na obszarach, na których średnia roczna temperatura powietrza przekracza 20°C.

Obszar (numer na mapie)	**Nazwa rośliny cukrodajnej**	**Informacje o roślinie (litery)**
1.		
2.		

Zadanie 28.
Zadanie wykonaj na podstawie wykresu przedstawiającego zmiany w bilansie energetycznym świata w latach 1850–2010 oraz prognozy zmian do 2035 roku (strona IV barwnego materiału źródłowego).

Zadanie 28.1. (0–2)
Wyjaśnij, jak rozwój wielkich gospodarek Chin, Indii i Brazylii wpłynął na zmiany udziału paliw kopalnych w bilansie energetycznym świata w pierwszej dekadzie XXI wieku. Podaj po jednym argumencie odnoszącym się do potencjału gospodarczego i energochłonności gospodarki.

Potencjał gospodarczy:

.....

.....

.....

Energochłonność gospodarki:

.....

.....

.....

Zadanie 28.2. (0–1)
Podaj dwa czynniki utrudniające wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na świecie.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 29. (0–2)
W Polsce nie ma elektrowni jądrowych. Plany budowy takiego zakładu w naszym kraju wiążą się z wieloma czynnikami, spośród których najistotniejszymi są rosnące zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz zobowiązania przyjęte przez kraje UE w ramach polityki klimatyczno-energetycznej.

Podaj trzy przykłady problemów społeczno-gospodarczych lub środowiskowych, które mogą pojawić się w Polsce w przypadku rozwoju energetyki jądrowej.

1. .....

.....

2. .....

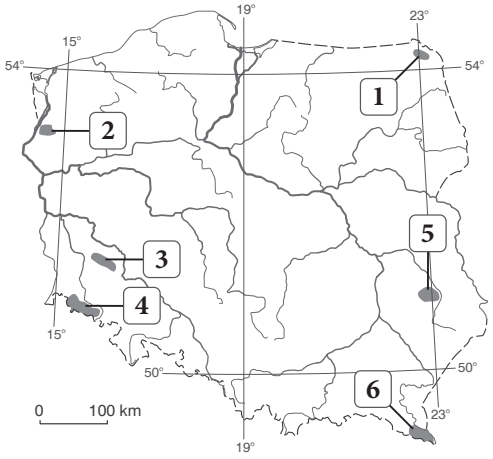
.....

3. .....

.....

Wypełnia sprawdzający	**Nr zadania**	**27**	**28.1**	**28.2**	**29**
	Maks. liczba pkt	**2**	**2**	**1**	**2**
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 30. (0–2)
Na mapie numerami 1–6 oznaczono obszary o różnych cechach środowiska przyrodniczego.

Uzupełnij tabelę. Wpisz obok podanych cech właściwy numer obszaru zaznaczonego na mapie.

	Cecha obszaru	**Obszar (numer na mapie)**
A.	występowanie na powierzchni osadów ostatniego zlodowacenia, a w podłożu – skał wchodzących w skład platformy prekambryjskiej	
B.	występowanie gleb wytworzonych z lessów	
C.	występowanie fliszu i budowy płaszczowinowej	
D.	występowanie rud miedzi w skałach osadowych wieku permskiego	

Zadanie 31.
Zadanie wykonaj na podstawie mapy przedstawiającej rozmieszczenie i powierzchnię jezior oraz obszarów o różnej zasobności wód podziemnych w Polsce (strona IV barwnego materiału źródłowego).

Zadanie 31.1. (0–2)
Sformułuj wnioski dotyczące rozmieszczenia obszarów:
– zasobnych w wody podziemne,
– ubogich w zasoby wód podziemnych.

Wniosek dotyczący rozmieszczenia obszarów zasobnych w wody podziemne:

.....

.....

Wniosek dotyczący rozmieszczenia obszarów ubogich w zasoby wód podziemnych:

.....

.....

Zadanie 31.2. (0–2)
Podaj podobieństwo i różnicę w gospodarczym wykorzystaniu jezior sztucznych w Karpatach i jezior naturalnych na Pojezierzu Mazurskim.

Podobieństwo:

.....

Różnica:

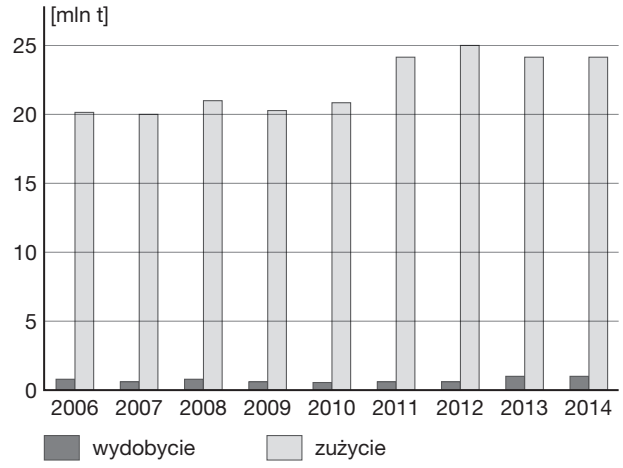
.....

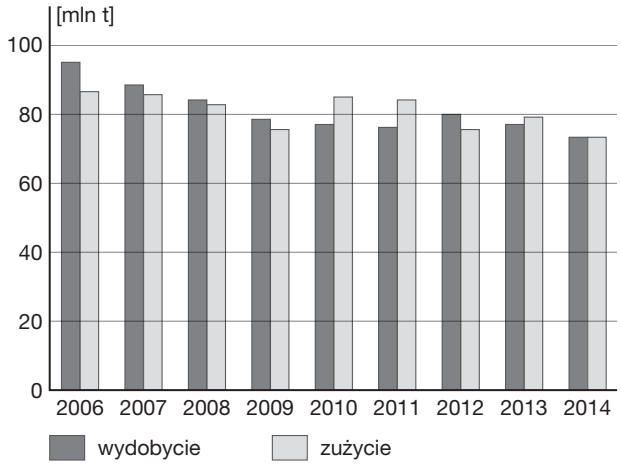
Zadanie 31.3. (0–1)
Na mapie numerami 1–3 oznaczono występowanie wybranych lejów depresyjnych w Polsce.

Uzupełnij tabelę. Wpisz w odpowiednie miejsca nazwy surowców mineralnych, których eksploatacja przyczyniła się do powstania lejów depresyjnych oznaczonych na mapie numerami.

Lej depresyjny (numer na mapie)	Nazwa surowca mineralnego
1.	
2.	
3.	

Zadanie 32. (0–1)
Na wykresach przedstawiono wydobycie i zużycie wybranych surowców energetycznych w Polsce w latach 2006–2014.

....

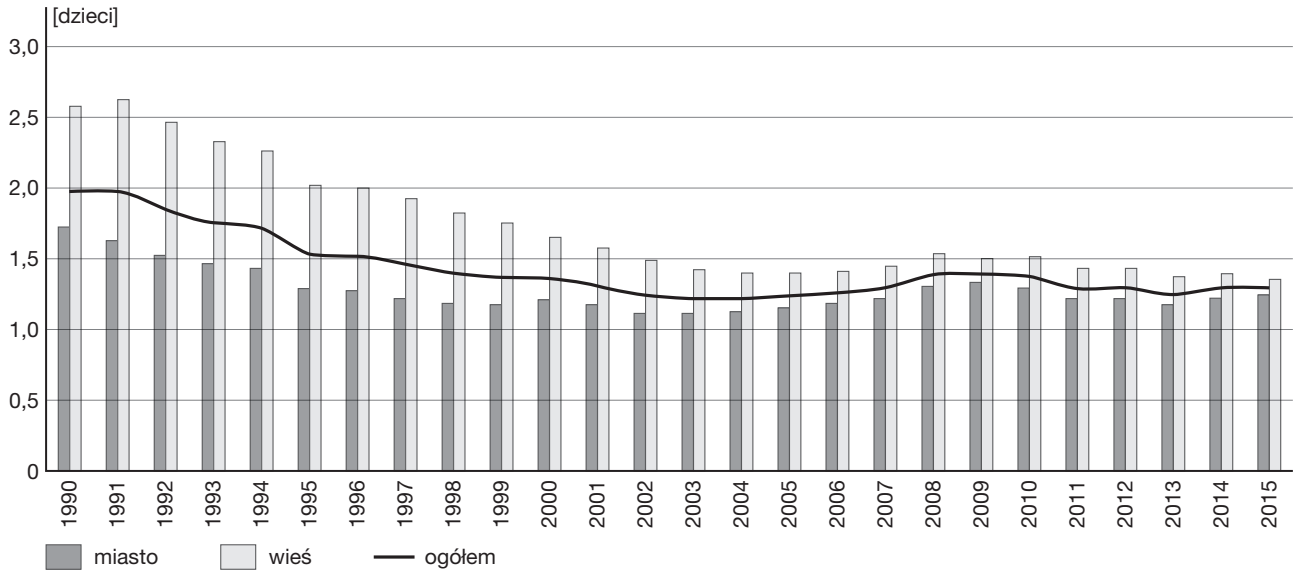
Źródło: *Energia 2014*, GUS, Warszawa 2014, s. 22 i 24.

Wpisz pod wykresami nazwy właściwych surowców energetycznych wybrane spośród podanych.

gaz ziemny, *ropa naftowa*, *węgiel brunatny*, *węgiel kamienny*

Wypełnia sprawdzający	Nr zadania	30	31.1	31.2	31.3	32
	Maks. liczba pkt	2	2	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 33.
Na wykresie przedstawiono wartości współczynnika dzietności w Polsce w latach 1990–2015. Wskaźnik ten określa liczbę urodzonych dzieci przypadających na jedną kobietę w wieku rozrodczym.

Źródło: *Podstawowe dane o rozwoju demograficznym Polski do 2014*, GUS, Warszawa 2015, s. 5.

Zadanie 33.1. (0–1)
Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Prosta zastępowalność pokoleń występowała na wsi w latach

A. 1990–1994.

B. 1995–2001.

C. 2002–2007.

D. 2008–2013.

Zadanie 33.2. (0–1)
Na podstawie wykresu sformułuj dwa wnioski dotyczące wartości współczynnika dzietności w Polsce w latach 1990–2015.

1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 33.3. (0–1)
Podaj dwa przykłady działań, które mogłyby skutkować odwróceniem tendencji zmian wartości współczynnika dzietności w Polsce utrzymującej się w latach 2008–2013.

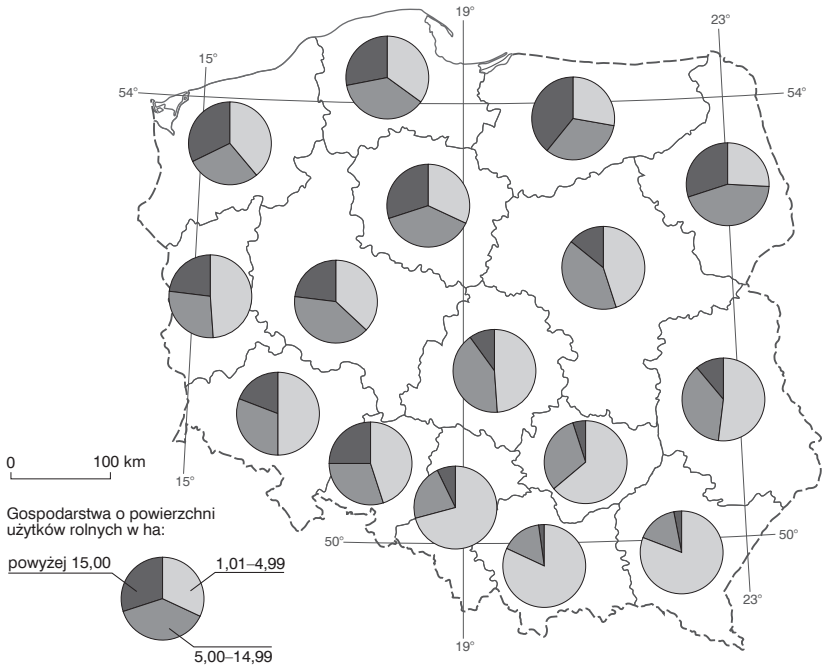
1. .....

.....

2. .....

.....

Zadanie 34. (0–1)
Na mapie przedstawiono strukturę wielkościową gospodarstw rolnych według województw w Polsce w 2015 roku.

Na podstawie: *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2015*, Warszawa 2010, s. 314.

Zaznacz nazwę województwa, w którym struktura wielkościowa gospodarstw rolnych jest najbardziej korzystna dla rozwoju rolnictwa. Uzasadnij swój wybór.

A. Województwo lubelskie.

B. Województwo mazowieckie.

C. Województwo podkarpackie.

D. Województwo wielkopolskie.

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

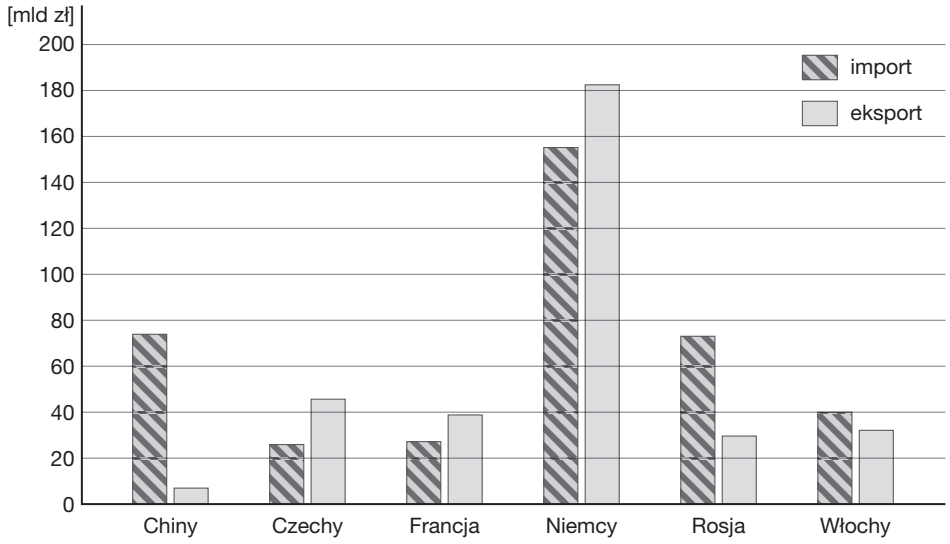
.....

.....

.....

Wypełnia sprawdzający	Nr zadania	33.1	33.2	33.3	34
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 35.
Na wykresie przedstawiono wartość obrotów handlu zagranicznego Polski z jej głównymi partnerami handlowymi w 2014 roku. Łącznie państwa przedstawione na wykresie miały 55,6% udziału w imporcie i 48,1% udziału w eksporcie Polski.

Źródło: *Rocznik statystyczny handlu zagranicznego 2015*, GUS, Warszawa 2015, s. 115, 116, 117, 120.

Zadanie 35.1. (0–1)
Uzupełnij tabelę. Wpisz obok każdej informacji nazwę państwa, którego ta informacja dotyczy.

Lp.	Informacja o państwie	Nazwa państwa
1.	Państwo, które w 2014 roku miało najwyższą wartość wymiany handlowej z Polską spośród krajów nienależących do Unii Europejskiej.	
2.	Państwo, z którym Polska miała najmniejszy deficyt w obrotach handlowych w 2014 roku.	
3.	Państwo, które w 2014 roku było w Unii Europejskiej drugim partnerem handlowym Polski pod względem wartości eksportu.	

Zadanie 35.2. (0–1)
Sformułuj dwa wnioski dotyczące dominującego kierunku geograficznego handlu zagranicznego Polski w 2014 roku.

1. .....

2. .....

Wypełnia sprawdzający	Nr zadania	35.1	35.2
	Maks. liczba pkt	1	1
	Uzyskana liczba pkt		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie)*